

F. VERDÚ / M. GUILLEM / J. SOU

PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME - 4

Troballes Úniques

*Antoni Gisbert / Plàcid Francés / Ricard Navarrete
Llorenç Casanova / Emili Sala / Francesc Laporta
Ferran Cabrera / Josep Mataix / Peresejo / Rigobert Soler
Cabrera Gisbert / Antoni Miró / Golucho*

2 0 2 6
LLOTJA DE SANT JORDI

F. VERDÚ / M. GUILLEM / J. SOU

PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME - 4

Troballes Úniques

*Antoni Gisbert / Plàcid Francés / Ricard Navarrete
Llorenç Casanova / Emili Sala / Francesc Laporta
Ferran Cabrera / Josep Mataix / Peresejo / Rigobert Soler
Cabrera Gisbert / Antoni Miró / Golucho*

2 0 2 6
LLOTJA DE SANT JORDI

ÀREA DE CULTURA / AJUNTAMENT D'ALCOI

President: Antoni Francés, Alcalde d'Alcoi

Coordinació: Elisa Guillem, Regidora de Cultura

ARTS PLÀSTIQUES / *CONSELL ASSESSOR*:

Àngel Beneito

Sofia Bofill

Manuel Boix

Romà de la Calle

Fernando Castro

Carles Cortés

Cristina Dalfó

Daniel Giralt-Miracle

Maria Guillem

Vicent Luna

Joan Maluquer

Miquel Navarro

Santi Pastor

Josep Sou

Jordi Tormo

Feliu Ventura

Francesc Verdú

Manuel Vidal

Silvestre Vilaplana

DIRECCIÓ

Antoni Miró

COMISSARIS:

Paco Verdú

Maria Guillem

© Dels autors

© AMB-Disseny

© Ajuntament d'Alcoi

Maquetació: Joan Pérez i Sempere / Digital[...]Gràfic

Impressió: Gràfiques Agulló

ISBN: 978-84-16186-84-6

Dipòsit legal: A 143-2026

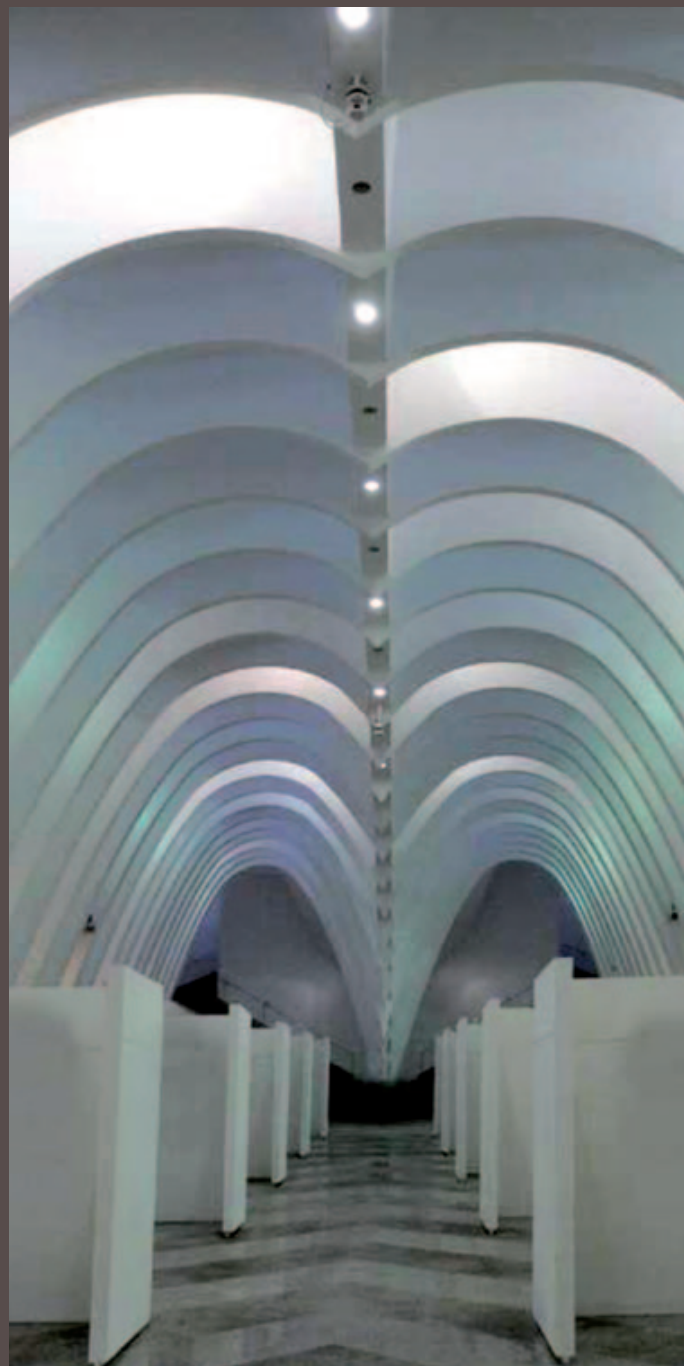
LLOTJA DE SANT JORDI

AJUNTAMENT D'ALCOI

ELS AUTORS CEDEIXEN VOLUNTARIAMENT ELS DRETS DE REPRODUCCIÓ

T R O B A L L E S Ú N I Q U E S

Una troballa és una cosa que es troba, bé com a resultat d'una investigació o, de vegades, és un descobriment casual en una recerca orientada a altres objectius.

Siga com siga, el que volem mostrar en aquesta exposició són obres d'artistes lligats, d'una o altra manera, al nostre Alcoi, les quals han pogut adquirir, en llocs diguem-ne poc habituals, els col·leccionistes que ens han ajudat.

En la meua modesta experiència de prop de cinquanta anys, les col·leccions s'han nodrit, bàsicament, en galeries d'art, antiquaris, fires d'art, subhastes..., i en els estudis/tallers dels propis artistes.

La globalització i l'extensió d'internet pertot arreu, han produït que es puguin trobar obres en els llocs més llunyans i inversemblants: a pàgines on es venen tot tipus de coses, en particulars que ofereixen el que tenen, petites cases de subhastes *on line* gairebé desconegudes, etc. I no només això, en bars i restaurants, en el mercant fent un cafè, en botigues de roba, etc., hem pogut, gràcies a les noves tecnologies, descobrir les obres i iniciar el tracte per a la seua adquisició. Les herències i els llegats dels artistes també han estat una via de trobada que ens han donat moltes sorpreses. Les empreses que tenien fons d'art i que, per circumstàncies, han hagut de liquidar-lo, també han nodrit el mercat secundari de l'art, inclús de formes molt o poc ortodoxes. Per a acabar de fer un petit recorregut d'on apareixen les obres, vull explicar una cosa que és comú en molts artistes i, a la vegada, molt trista: ixen moltes obres al mercat que han estat regals dels artistes a persones o institucions. Sí, molt trist.

Tot el que s'ha dit en anterioritat, fa que hi haja unes fonts més o menys reglades i un altre "submón" que no deixa d'escampar-se. Amb tot això, el col·leccionista té avui davant seu un ventall més complex que "l'obliga" a multiplicar més les seues recerques, però que de vegades fa que es trobe, on menys s'ho esperava, amb sorpreses úniques i agradables.

5

Els col·leccionistes de veritat no solen comprar obres d'art per a especular i, bastants d'ells, rarament venen res. De fet, molts estan disposats a cedir part del seu patrimoni artístic, temporal o definitivament, a institucions públiques o privades que difonen l'art i la cultura. Bona part del fons dels principals museus del món s'han format amb seccions o donacions privades: el Moma, el Metropolitan, el Guggenheim, la Flick Collection, la Getty Fondation..., i, més prop, el Prado, el Reina Sofía, el MACBA, el MNAC, entre altres.

Tornant al principi, les troballes que ens mostren els col·leccionistes que participen en aquesta exposició d'autors "nostres", dels segles XIX i XX, ens permeten "recuperar" les peces que es presenten i compartir obres, algunes d'excel·lent qualitat.

Les manifestacions artístiques formen part del progrés de les societats. L'art, l'arquitectura, la música..., solen acompanyar als processos més enriquidors i transformadors. A Alcoi, el nostre passat industrial, va unit inseparablement al Modernisme en l'arquitectura, i en l'art, als nostres pintors de reconeguda vàlua i de primer nivell a l'estat espanyol: Antoni Gisbert, Ferran Cabrera, Emili Sala, Plàcid Francés, Ricard Navarrete, Llorenç Casanova, Francesc Laporta, Rigobert Soler, Josep Mataix, Pere-sejo, Cabrera Gisbert i tants altres de final i de principi del segle XX i els més contemporanis Antoni Miró i Golucho.

Totes eixes manifestacions culturals ens han deixat un segell inesborrable i únic. En nom dels col·leccionistes que participem, volem agrair una vegada més, les facilitats que ens donen la Càtedra d'Antoni Miró i l'Ajuntament d'Alcoi, per a poder compartir la nostra passió amb tots.

PACO VERDÚ

COL·LECCIONAR ART. L'ESCOLA ALCOIANA DE PINTORS, A CASA

“Comprar art es una cosa que s’escapa de la raó” diu el galerista Ernst Beyeler. Col·leccionar art és viure un diàleg constant amb les obres. Hi ha molts tipus de col·leccions i col·leccionistes, i, a més a més, cadascú d’ells actua amb multiplicitat d’impulsos. Mecenes, marxants, galeristes, particulars i artistes col·leccionen. En aquesta ocasió em centraré en el col·leccionista particular, el qual col·leccionar li pot arribar a ser una necessitat vital. En el llibre de la Col·lecció Juan Ybarra diu el seu responsable *“El col·leccionista es un llop solitari, amb esperit de caçador, que busca les peces entre els seus coneguts entre els descendents dels artistes, anant d’un país a l’altre (...) té por que li lleven la peça que ha descobert...”*. El col·leccionista particular ama l’art i els artistes. És una figura clau del sistema de l’art que participa en la creació de col·leccions de museus, proposa accions culturals i organitza projectes en espais públics. Fins i tot, sacrifica i implica a la seua família per la seua passió. L’interessa saber el camí dels artistes i la seua obra. Compren art amb una visió coherent, i el posen al servei de la ciutadania, de fet, molts consideren una obligació prestar les obres de la seua col·lecció, com una manera especial de respectar la cultura convertint-la en una eina de formació, diàleg, investigació i goig per al públic. Més que pensar en la inversió o en la possessió, el col·leccionista actua per l’amor, la sensibilitat i la intuïció que li provoca atresorar obres d’art per gaudir-les i sobretot compartir-les, com és el cas d’aquesta nova edició de Passió pel Col·leccionisme.

En aquesta ocasió *Passió pel Col·leccionisme, Troballes úniques* genera un traçat de tres segles d’obres de pintors alcoians. Artistes essencials de la història de l’art d’Alcoi que el col·leccionista s’ha “trobat” al llarg dels anys en llocs inesperats. Gràcies a encontres fortuïts s’ha desencadenat un relat format per una gran quantitat d’obres dels artistes Plàcid Francès, Ricard Navarrete, Antoni Gisbert, Llorenç Casanova, Francesc Laporta, Emili Sala, Ferran Cabrera, José Mataix, Rigobert Soler, Cabrera Gisbert, Antoni Miró i Golucho que a hores d’ara descansen al seu lloc d’origen després d’un llarg viatge.

En el recorregut trobem retrats de personatges reconeguts com el d’Emili Sala pintat pel seu deixeble Josep Mataix, quadres de història com el de “Proclamació dels plebeus” del cèlebre Antoni Gisbert, escenes amoroses de Ricard Navarrete, representacions familiars com els de Cabrera Cantó o surrealistes com el “Cistell de Dalí” d’Antoni Miró. Es tracta de veure en directe diferents moviments des del romanticisme fins al realisme social i tècniques des de la pintura de cavallet fins al collage que ha experimentat l’art i els nostres artistes.

La relació dels artistes amb Alcoi comença pels arrels de naixement, excepte els casos de Peresejo i Golucho que no van nàixer a la nostra ciutat, però si han executat gran part de la seua trajectòria artística. El pintor Plàcid Francès (Alcoi 1834-1902 Madrid) Catedràtic de l’Escola de Belles Arts de San Carles, València i de San Fernando, Madrid. Treballava la temàtica de gènere i costumista. Se li reconeix per la producció de quadres anecdòtics i retrats, més que per pintor dels anomenats quadres de història. El seu interès per l’aquarel·la arriba fins a ser un dels fundadors de la Societat Aquarel·lista de Madrid, així com del Cercle de Belles arts de la Vila i Corte. Tècnica que veiem en els exquisits quadres de “Dona amb ventall” o “Arlequí”. Encara que també tenim un exemple del domini de l’oli en l’escena de gènere de dos dones “Conversant”.

Ricard Navarrete (Alcoi, 1834 -1909 Madrid) era fill d’un notable litògraf d’Albarrací establert a Alcoi i més tard a València. Itàlia es font inesgotable d’inspiració per els artistes del XIX i també pels alcoians. El Ministeri de Foment el va pensionar a Roma i Venècia i *“va ser sobretot en Venècia, més que a Roma la que va exercir sobre la seua paleta i el seu sentiment un irresistible atractiu”*¹. Quatre són les aquarel·les que es poden contemplar en aquesta exposició així com olis de gènere romàntic d’una esplèndida composició. És clar que Navarrete sentia especial atracció per la ciutat de Venècia, eren *“la forma de la seua*

sabata” com afirma Adrià Espí en *Pintura Alicantina* ² catàleg on també comenta un altre quadre d’aquesta mostra “La mort del pintor” que defineix com a “*quadre d’extraordinària bellesa*”.

El mestre Antoni Gisbert (Alcoi, 1834-París, 1901). Tal com conta Luis Alberto Pérez en la biografia del pintor “*Gisbert s’escapava cada vegada amb més freqüència a Alcoi, aprofitava per visitar als sers estimats i pintava nous retrats dels seus paisans, els quals desitjaven passar a la posteritat per mitjà dels seus pinzells*” ³. Gisbert és el pintor més important del gènere de història recordem que “Afusellament de Torrijos i els seus companys en les platges de Màlaga” és considerat el quadre cim del gènere de història de l’Estat Espanyol. De perfecció dibuixística i composicions simples, les obres que es presenten destaquen per la qualitat en el color i sobretot en el dibuix amb els quals representa els temes històrics que el caracteritzen com “Juana I de Castella”. Altres escenes en interiors com “Declaració d’amor”, “Escena musical” o “Aya filant” i retrats com “Dama dels tirabuixons” o “el Cavaller”, sumen un total de dinou peces d’art d’aquest admirable artista rescatades del mercat.

Llorenç Casanova (Alcoi 1845-1900 Alacant). La seua formació va arrancar amb força amb el mestre Federico de Madrazo en la Acadèmia de San Fernando de Madrid i en l’estudi de Fortuny a Roma. Torna a Alcoi i obri el “Centre Artístic”, Acadèmia d’Art que li va atorgar prestigi i modernitat a la ciutat industrial alcoiana connectant-la amb el panorama artístic del moment. Molts coneguts com Cabrera Cantó, Francesc Gisbert, Ramón Ferreres o Espinós van estudiar amb Casanova. Més tard a Alacant, estableix la Acadèmia i el Centre de Belles Arts de la província. Tenim l’oportunitat de vore l’obra el “Cavaller” amb un coll blanc majestuós que fa ressaltar el rostre del personatge, el realisme i la vitalitat.

Emili Sala (Alcoi 1850-1910 Madrid), cosí germà de Plàcido Francés. Al igual que Gisbert, Emili Sala va marxar molt prompte d’Alcoi per aconseguir els èxits que l’han convertit en un dels millors pintors espanyols del segle XX, així com un bon mestre que va publicar la *Gramàtica del color*. L’autor de “L’expulsió dels jueus”, és un autèntic pintor mediterrani, naturalista i observador de la realitat. Un dels primer pintors regionalistes, destacava sobretot la seua faceta com a retratista de tall impressionista i pinzellada solta. Un dels quadres de l’exposició “Revés de Champagne” podria pertànyer per temàtica a una de les decoracions murals que va executar la cantina Americana i Café Fornos, hui desapareguts. Així com un parell d’andalusos, el retrat de “Cavaller” i els nus amb fons desdibuixats.

Francesc Laporta (Alcoi 1849 -1914). Diu Adrià Espí “*Resulta curiós el grau d’alcoiania d’aquest pintor, el seu sentit intimista, quasi fins i tot tímid, quan descobrim que havent guanyat un pensionat per a Itàlia recala a Alcoi per a acomiadar-se dels seus, tèrcia l’amor pel mig i abandona el viatge per quedar-se a la ciutat dels seus majors*” ⁴. Té un taller de litografia i gabinet fotogràfic amb Camilo Albors. Ara bé, la pintura és el que realment l’estimulava, decantant-se per la religiosa, vorem una catedral gòtica amb un rosetó, que per desconeixement no va formar part de l’antològica que se li va dedicar a l’artista l’any 2022.

Ferran Cabrera (Alcoi, 1866-1937), diu Bernardino de Pantorba “*En Alcoi i en els veïnatsges del seu verd camp, de les seves clares muntanyes, va signar l’artista la major part de la seva obra. Va anar perquè la de Cabrera una vida lliurada a l’amor de la seva terra. Del paisatge alcoià i de la gent alcoiana va extraure la substància del seu art*” ⁵. Cabrera, era un pintor mediterrani, al contrari que Gisbert, s’aparta del quadre de història per temàtiques socials, melodramàtiques, retrats i paisatges. Al igual que el seu mestre Casanova i Sala, es va dedicar a la docència, deixant l’empremta cabrerista en pintors alcoians com Julio Pascual, José Romeu, Adolf Durà, Josep Mataix o el seu propi fill entre altres. En l’exposició vorem una representació de la torre oriental del seu estudi en la Casa del Pavo, un centre de tertúlies per amics, artistes i intel·lectuals, així com “Dos cossos nus” i altres obres dedicades a Milagros Gisbert.

Josep Mataix (Alcoi, 1882-1952) és l’alumne més destacat, reflexa la vena paisatgística de Cabrera, les escenes costumistes, pures, i regionalistes. Així com temes familiars, bodegons i retrats. També va ser deixeble d’Emili Sala, “*S’ha dit que té molt de Cabrera i Sala, però també de Sorolla*” ⁶. El retrat que li dedica al seu mestre és d’una qualitat formidable.

Postimpressionista és Rigobert Soler (Alcoi 1896-1968 València), va ser docent en la ciutat de Barcelona fins arribar a la Càtedra en la Escola Superior Sant Jordi. Busca la llum mediterrània, no sols la valenciana sinó també a Eivissa on va estar instal·lat. Allí va pintar lluminosos pescadors, llauradors, homes i dones com veiem en el quadre “Dones Eivissenques”, així com paisatges rocosos i platges d’una tècnica molt depurada.

Cabrera Gisbert (Alcoi, 1897-1984) fill de Ferran Cabrera, després de formar-se amb son pare i en Madrid, s'estableix en la finca familiar "La Menora" situada entre Alcoi i Banyeres. En l'exposició podem veure un quadre on apareix representada, així com bodegons i paisatges, composicions de caràcter realista amb molta pasta i color. Tota una temàtica centrada en la natura que l'envolta. No va assolir la carrera de pintor com son pare, però sí es cert que va treballar per mantindre viu el seu llegat.

Antoni Miró (Alcoi, 1944), sempre ha estimat el seu poble, de fet en la entrevista que escriu Josep Sou afirma "*Sincerament crec que ser d'Alcoi és un gran regal. Ser d'Alcoi determina, també un enorme compromís. Amb la terra i les persones i un deute històric permanent amb tots aquells que ens precediren i construirem el poble que ara som i fruïm*"⁷. La seua pintura social naix també d'aquesta arrel alcoiana, una identitat forta que genera compromís i dialoga amb el món, com exemple, en una de les seves series la dedicada a Alcoi l'anomena "Costeres i Ponts". Entre les troballes mironianes que s'exposen trobem obres de diferents èpoques i tècniques com els collages de l'any 98, acrílics com "Òpera xinesa i pagès" del 89, pintures objecte "Enclusa i taca" del 98 i experimentacions "Homes i filferada de món" de l'any 67 i els quadres "Cistell de Dalí" i "Sense Refugi" obra que el col·leccionista va trobar manipulada de l'original.

Respecte a Peresejo (Barcelona 1887-Alcoi 1978), son pare era alcoià, açò explicaria la seua implicació amb la ciutat. Més conegut com escultor, quan visitava la ciutat es reunia a l'estudi de Cabrera per celebrar tertúlies intel·lectuals amb amics artistes com Adolf Durà, Rogelio Solroja i Ridaura. El seu compromís amb la ciutat es va accentuar durant la guerra civil, ja que va demanar crear el Museu Popular a l'església de Sant Jordi com un espai per salvaguardar les obres i el temple del patró. Així mateix, va crear un aula on impartia classes de pintura, escultura i dibuix. Va ser al final de la seua vida quan es dedicaria a pintar olis com vorem penjats amb bodegons de fruites i menjars, i un elegant retrat de fons roig i mirada singular que data de 1939.

Pel que fa a Golucho (Madrid 1949), viu a Alcoi. Va viure la bohèmia Parisina, treballa un llenguatge realista, amb una pintura carregada d'humanitat i força expressiva amb quadres que representen l'íntim de la figura humana. En aquesta mostra veiem dibuixos de rostres i un nu femení amb tonalitats grises i negres. Els rostres revelen el pes del patiment, l'angoixa i sofriment que viuen i que sostenen les seues mans.

8

Tot plegat, aquestes són soles unes pinzellades de la potent trajectòria dels artistes que es troben representats en aquesta exposició. Fills del desenvolupament social, econòmic i social que va viure Alcoi al segle XIX amb la industrialització. Una època en que la ciutat es va convertir en un centre industrial els quadres tenen la qualitat, intensitat i frescor del moment en que van ser pintats, perquè són quadres treballats. El mercat o l'imant cultural de la ciutat d'Alcoi ens retroba amb els nostres avantpassats i amb el present, amb un denominador comú: estimar els seus arrels. És el nostre paper sentir-nos orgullosos i feliços del que es nostre i que hui gràcies al col·leccionisme podem celebrar. És necessari agrair la gestió i coordinació de la Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani de la Universitat d'Alacant, a l'Ajuntament d'Alcoi i a la sensibilitat i el compromís dels col·leccionistes (agraïments a Francesc i Carles Verdú i Vicent Sanchis) per fer-nos còmplices dels seus descobriments i mostrar-los a casa, encara que per uns mesos.

MARIA GUILLEM
Historiadora de l'Art

1- Espí Valdès, Adrià (1973) La Escuela pictórica Alcoiana 1769 - 1969. Separata de SAITABI. Revista de la facultad de filosofía y letras de la Universidad de Valencia. Pàg 10.

2- Espí, Valdès Adrià (1999) Pintura Alicantina. Diputación Provincial de Alicante. Pàg 140.

3- Pérez Velarde, Luis Alberto (2019) El pintor Antonio Gisbert(1834-1901) Madrid: Ed. Doce Calles. Pàg 97.

4- Espí Valdès, Adrià (1973) La Escuela pictórica Alcoiana 1769 - 1969.Separata de SAITABI. Revista de la facultad de filosofía y letras de la Universidad de Valencia. Pàg 19.

5- Pantorba, Bernardino (1896) El Pintor Cabrera Cantó. Madrid: Ed. Gran Capitán. Pàg 24.

6- Espí, Valdès Adrià (1999) Pintura Alicantina. Diputación Provincial de Alicante. Pàg 286.

7- Sou, Josep (2021) Antoni Miró. Pintura i vida. Converses al Sopalmo. Ed: Universitat d'Alacant, Càtedra Antoni Miró d'Art Contemporani. Pàg 9.

PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME. TROBABLES ÚNIQUES

«...noblis et idealis passio pro collectione»

N.A.

Al text que hi figura al catàleg, signat per Paco Verdú, se'ns explica, ben encertadament, en què consisteix allò de la «troballa única», quan es tracta de fer referència al col·leccionisme: l'art i la indagació que se'n puga arribar a fer, al voltant de la curiositat (o imperativa necessitat), que hom sent per abellir, amb traspàs de propietat, l'essència d'allò que s'esdevé amor a la cultura plàstica. I ben possiblement siga açò i cap altra cosa el factor motriu que impulsa la vocació de les persones que s'hi acosten, o bé aposten, pel fet col·leccionista. I hi ha una substància informativa que resol, abastament, qualsevol informació que puguem recercar per fer-ne el tast just de la nostra anàlisi: quan la persona - persones que ofereixen el conjunt del seu patrimoni artístic a la resta de ciutadans, aleshores alena la principal raó (poderosa) que ens adreça cap a la comprensió del fet en qüestió. També, però, cal comptar amb la vocació filantròpica d'aquells que transcendeixen el seu llegat per establir senders determinats de participació, o complicitat social envers la immensitat cultural que floreix arreu junt als dispositius francs de la generositat.

I en aquesta mostra que avui celebrem a La Llotja de Sant Jordi d'Alcoi, amb el títol *Passió pel col·leccionisme. Troballes úniques*, se'ns regala la possibilitat de recórrer els noms de tants il·lustres artistes de la nostra localitat, els quals signifiquen, i han significat, els referents màxims al seu moment històric, d'exercici professional; com també suposen un clar exponent, tan valuós, per a la realitat contemporània. Els segles XIX i XX arboren tot de matisos, tants com pintors s'hi poden estudiar, vertebrant un nucli essencial per a apreciar l'enorme dignitat dels artistes nostrats, així com l'evidència de la seua transcendència molts més enllà de les fronteres simbòliques territorials. Quan l'art s'emancipa de la capsula geogràfica, sobrevola l'instant d'eixamplar la virtualitat de la seua proposta: profunditat i radical manera d'entendre la vida lliure, però molt més enllà de la causa domèstica. I açò és el que ha passat amb els artistes que, avui, tenim la sort d'admirar en aquesta magna exposició: la particular manera que els autors, al llarg del temps, han tingut de mirar-se el món, i com a conseqüència lògica, referir-lo, aquest univers, amb els pinzells afilats de la perspicàcia, és a dir, de la intel·ligència.

De la passió pel col·leccionisme n'hem parlat en altres oportunitats que se'ns han ofert. I hem assenyalat allò que ens sembla el fet de compartir l'experiència, també el cabdal patrimonial, amb la resta de conciutadans. I hem elogiat Paco Verdú per tal evidència corprenedora, pel gest que en fa i per la garantia en la bondat d'allò que s'exhibeix. Com també, ara, ens regreziem per la virtut comprensiva de totes les persones que, decididament, han participat d'aquest esdeveniment cultural d'important magnitud i alçada. Tant com posem en valor els esforços organitzatius del Sr. Verdú, i d'Antoni Miró des de la Càtedra de la Universitat d'Alacant que duu el seu nom: «...conatus communis donum omnibus fieri potets», (l'esforç compartit esdevé un regal per a tots), insinua l'adagi llatí.

I allò de «les troballes úniques»? Quan s'ensuma per totes les esclertes possibles on habiten, potser en la ribera del somni, les obres d'art, i per fer-ne l'adquisició desitjada, solen néixer, novament, la impagable claredat en l'abast de la vàlua novament emergida. Una alegria la «nova» novetat alliberada, amb el posterior trasllat a la causa comuna de la col·lecció que les abraça, tot garantint la pervivència, amb trànsit joiós existencial. I així ha estat en aquesta ocasió que avui fruïm, doncs úniques són les obres que podem contemplar a l'escenari de les diverses inspiracions, però també al mateix centre de la sort que les acompanya en l'aventura de mostrar-se al vent de la beneïda causa cultural.

I en aquesta esplèndida manifestació pictòrica viuen els, potser, més gran pintors que la ciutat ha tingut la fortuna de donar, tant al segle XIX com al XX, i conèixer aquestes «altres» obres ens beneficien el coneixement i l'alçada de la nostra consideració. Una mena «d'orgull», si és que volem dir-ho així, que retroalimenta la seguretat de restar al davant d'un cas (casos) excepcionals: magnitud de les trajectòries, abast i projecció de l'obra, reconeixement més enllà de les fronteres nacionals, valor just de les obres i de la interpretació de la realitat, naturalitat als camins on, l'esforç personal, passa per damunt dels jocs de la conformitat...etcètera.

Antoni Gisbert, Emili Sala, Plàcid Francès, Ferran Cabrera, Rigobert Soler, Ricard Navarrete, Josép Mataix, Peresejo, Ferran Cabrera Gisbert, Llorenç Casanova, Francesc Laporta...ens exhibeixen les troballes que han estat, amb tot de referències simbòliques, una realitat que els vestia la mirada, ja aleshores. Amb un talent agosarat, ferm i, potser, radical, feren bo l'univers discursiu de la fantasia, quan aquesta s'ajup als braços de l'art amb majúscules. I de llavors ençà el gaudi ha estat ben nostre, però també la felicitat avinentesa del raonament plural, tan divers, que s'ha enlairat al voltant de la seua mestria, i de la seua peculiar manera de traduir la vastitud social del segle XIX. Un misteri joïós per a l'eficàcia en la comunicació. Talent, o bé una mena d'heroïcitats?... «...*el talent s'educa en la calma i el caràcter en la tempesta...*», assegura Goethe. I nosaltres podem ben assegurar que els nostres pintors han estat d'afortunats al repartiment de la intel·ligència, com també han sostingut el rem amb força a la travessia, sempre difícil, de perviure al través de l'art, i de l'essència que en suposa.

I què dir-ne dels autors que hi figuren en aquesta exposició, bellíssima, pertanyents al segle XX? Les «troballes» en Antoni Miró gaudeixen de la celebració de l'art, sempre en lletres grans. No hi ha obra d'aquest reconegut artista alcoià que no supure talent i veritable afany d'ésser lectura referencial de la societat contemporània. Un munt de detalls relaten la nostra història col·lectiva, tot esdevenint matèria primera d'aprenentatge i de coneixement. Traspua la realitat en la història de cada obra, confirmant la voluntat de l'artista a l'hora de concernir-nos en el misteri coral de l'existència. ¿I podríem dir, després d'un ferm idil·li de la mirada, que les obres d'Antoni Miró confirmen un mosaic d'evidències socials compartides? No ho sabem del cert, però el que sí podem assegurar és que el corpus creatiu de l'artista resta abellit per la dignitat de la valentia eloqüent. Ben lluny de passar de puntetes pels assumptes càustics de la realitat, la pintura d'Antoni Miró s'implica, i amplifica el resultat del seu particular escorcoll investigador. La causa esdevé «les causes», i així la posició pròpia abasta la cruïlla definitiva de la condició humana. O com ens comenta Alexis Carrel: «...*herois són els qui, contra les idees admeses, sostenen les seues idees*».

Així mateix, el madrileny Golucho, (però ben arrelat en aquestes terres alcoianes i, per tant, ben partícip d'allò que significa el tarannà conformador del caràcter que arribem a exhibir arreu), amb el seus «llapis» il·lustra, tant la construcció del «propi» plaer, com l'evidència de la incertitud, o del dolor, o del dubte, als retrats que ens ofereix, per tal de fer-ne trasllat de la seua experiència compositiva. Allò essencial, profund i suggeridor, a parts iguals, s'hi transmet als seus quadres. Una mena de «minimum», o de referència a Mies Van der Rohe (*menys és més*), que estableix les prioritats a l'hora d'acudir a la pintura, o el dibuix, com a element conformador d'un relat harmònic i creïble.

En aquest Cicle Expositiu tornem al goig de l'art, ara potser molt i molt nostre, i tenim la renovada oportunitat de fer-ne un passeig amb la mirada ben desperta, tot per convergir amb allò que ens han llegat els nostres artistes més significatius. Se'ns obren les portes de la sensibilitat, de la literatura, de la filosofia i de la plàstica, en un tot unitari que excel·leix qualsevol plantejament previ que poguérem fer-nos. La virtut (amb l'ample significat del terme substantiu abstracte) ens acompanya, de manera callada, i ens transmet la cordial intensitat de referir-se a l'art com una eina

obstinadament autèntica, sense retòriques banals, quan ens ajuda a construir l'univers de la percepció en silenci, però decididament amorosit.

JOSEP SOU
Director Tècnic Càtedra Antoni Miró UA

ANTONI GISBERT. Dama dels tirabuixons (*Oli s/lleu*, 66x55 cm)

ANTONI GISBERT. Proclamació dels plebeus (Oli s'lllenç, 72x58 cm)

ANTONI GISBERT. Juana I de Castella (*Oli s/llenc, 65x48 cm*)

ANTONI GISBERT. El notari (*Oli s/lleng, 50x61 cm*)

ANTONI GISBERT. Cavaller amb abric d'ermíni (*Oli s/lleng*, 96x74 cm)

ANTONI GISBERT. El perdó (Oli s/llenç 117x89,5 cm)

ANTONI GISBERT. Cavaller amb gerro (*Oli s/lleng*, 50x32 cm)

ANTONI GISBERT. Enamorats (*Oli s/llenç 27x21 cm*)

ANTONI GISBERT. Dama amb guitarra (*Oli s/llenç 41x33 cm*)

ANTONI GISBERT. Meditació en la lectura (*Oli s/lleng*, 82x62 cm)

ANTONI GISBERT. Retrat de la senyora d'Arranz (*Oli s/taula 70x42 cm*)

ANTONI GISBERT. La marquesa (*Oli s/llenç 120x90 cm*)

ANTONI GISBERT. Cavaller militar (*Oli s'llenç, 130x95 cm*)

ANTONI GISBERT. Declaració d'amor (*Oli s/llenç, 80x100 cm*)

ANTONI GISBERT. Escena musical (*Oli s/llenç 77x98 cm*)

ANTONI GISBERT. Aya filant (*Oli s/llenç*, 53x46 cm)

25

ANTONI GISBERT. Retrat femení (*Oli s/llenç 60x51 cm*)

PLÀCID FRANCÉS. Parella en el passeig (*Grisalla s/paper 40x26 cm*)

PLÀCID FRANCÉS. La conversa (*Oli s/llenç 88x54 cm*)

PLÀCID FRANCÉS. Dona amb ventall (*Aquarel·la s/paper 25x18 cm*)

PLÀCID FRANCÉS. Escena galant (*Oli s/taula 25x20 cm*)

PLÀCID FRANCÉS. Arlequí (Aquarel·la s/paper 30x26 cm)

PLÀCID FRANCÉS. Interpretació musical (*Grisalla s/paper 39x27 cm*)

RICARD NAVARRETE. La mort del pintor (*Oli s/tela 43x37 cm*)

RICARD NAVARRETE. La dot (*Oli s/tela 100x78 cm*)

RICARD NAVARRETE. El pintor a l'estudi (Oli s/tela 30x24 cm)

RICARD NAVARRETE. Marina (Aquarel·la s/paper 26x44 cm)

RICARD NAVARRETE. Paisatge Venecià II
(Aquarel·la s/paper 45x25 cm)

RICARD NAVARRETE. Paisatge Venecià I
(Aquarel·la s/paper 45x25 cm)

RICARD NAVARRETE. Plaça de Sant Marcos (Aquarel·la s/paper 60x40 cm)

RICARD NAVARRETE. Prenent l'aigua beneïda (*Oli s/llenç 64x45 cm*)

LLORENÇ CASANOVA. Cavaller (*Oli sobre llenç*, 61x46 cm)

EMILI SALA. Escena fluvial (*Aquarel·la s/paper 19x25 cm*)

EMILI SALA. Pescant en la barca (*Aquarel·la s/paper 19x25 cm*)

EMILI SALA. Retrat de cavaller (*Oli s/llenç 41x51 cm*)

EMILI SALA. Revés de Champagne (*Oli s/ llenç 160x181 cm*)

EMILI SALA. Parella d'enamorats (*Oli s/lleç 40x27 cm*)

EMILI SALA. Estudi 2 Nu (*Oli sobre llenç, 44x42 cm*)

EMILI SALA. Nu femení (*Oli sobre llenç*, 46x35 cm)

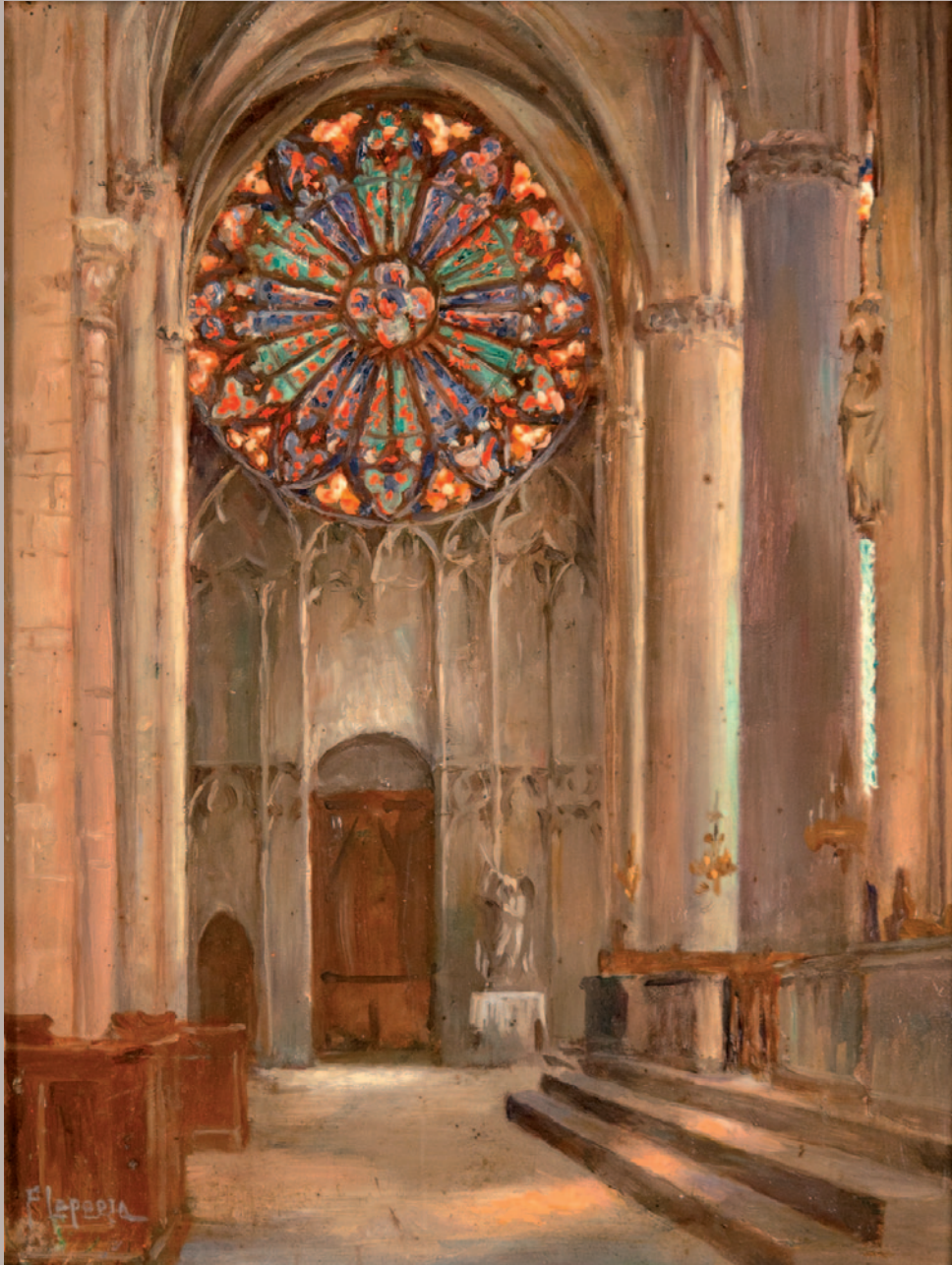

EMILI SALA. Andalusia (*Oli sobre taula, 49x28 cm*)

EMILI SALA. Bandoler amb guitarra (*Oli sobre taula, 49x28 cm*)

FRANCESC LAPORTA. Rosetó (*Oli sobre taula, 34x25,5 cm*)

FERRAN CABRERA. Paisatge campestre (*Oli s/fusta 40x70 cm*)

FERRAN CABRERA. A Milagro (*Oli s/tela 49x27 cm*)

FERRAN CABRERA. Milagro i Fernandito (*Oli s/ llenç 55x38 cm*). Mare i fill

FERRAN CABRERA. Escena oriental a l'estudi (*Oli s/llenç 35x21*)

FERRAN CABRERA. Dos cossos nus (*Oli s/llenç 60x70 cm*)

FERRAN CABRERA. Apunt de paisatge (Oli s/ taula 15x10 cm)

FERRAN CABRERA. Apunt de paisatge (Oli s/ taula 15x10 cm)

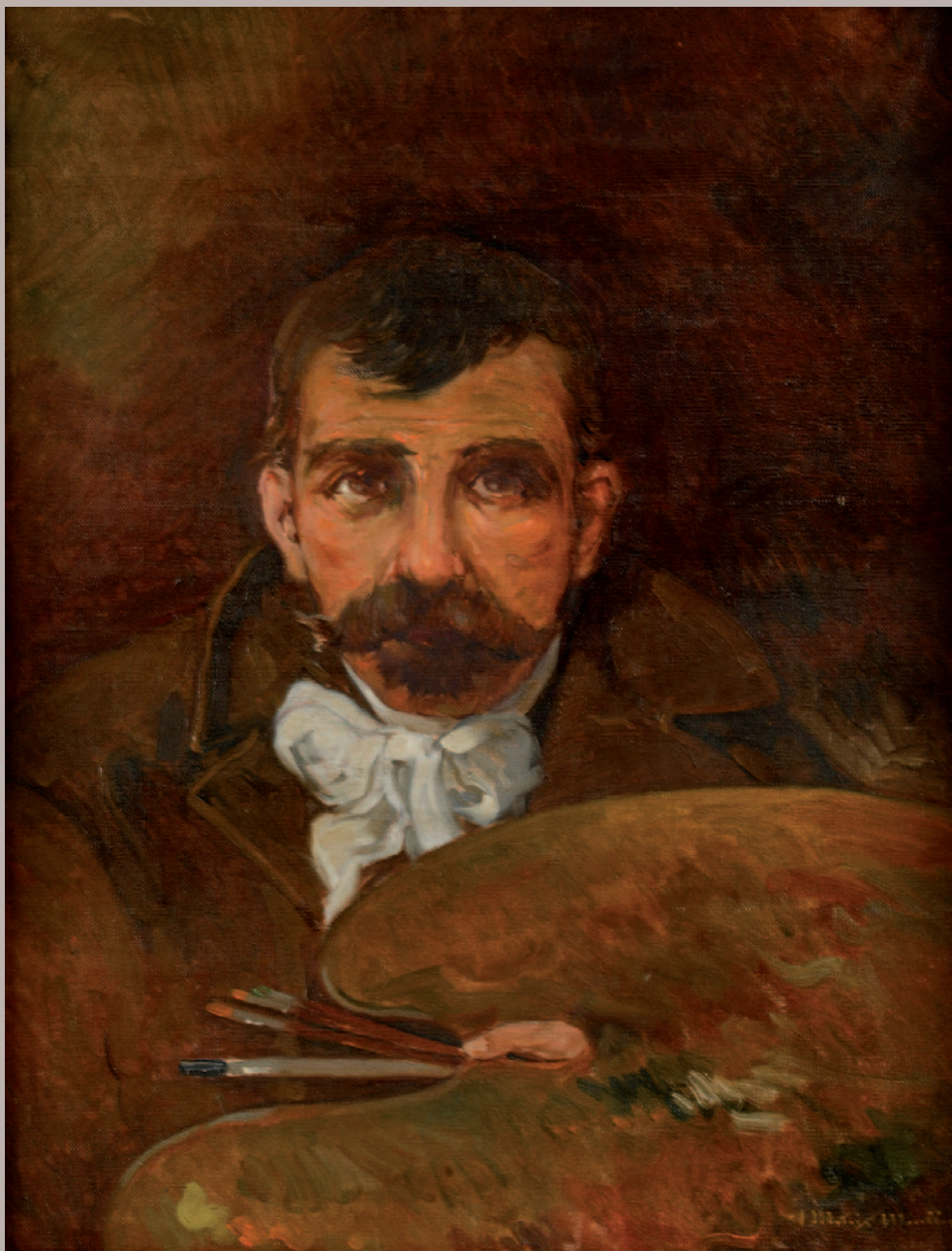

JOSEP MATAIX. Dona dormint a un bebè (Oli s/llenç 36x48 cm)

JOSEP MATAIX. Paisatge (*Oli sobre taula* 25,5x33 cm)

JOSEP MATAIX. Retrat d'Emili Sala (*Oli s/llenç 75x60 cm*)

PERESEJO. Setrill i esclata-sangs (*Oli s/taula 17x24 cm*)

PERESEJO. Bacores (*Oli s/taula 25x11 cm*)

PERESEJO. Retrat de dona (Oli s/ llenç 45x53 cm)

PERESEJO. Pa (*Oli s/taula 30x26 cm*)

PERESEJO. Sardines (*Oli s/taula 30x26 cm*)

PERESEJO. Bodegó (Oli s/ llenç 38x32 cm)

PERESEJO. Síndria (Oli s/taula 17x18,5 cm)

RIGOBERT SOLER. *Costa eivissenca* (Oli s/ tabla 26x33 cm)

RIGOBERT SOLER. *Dones eivissenques* (Oli s'llenç 95x83 cm)

CABRERA GISBERT. *Gerra amb flor I* (Oli s/ llenç 44x38 cm)

CABRERA GISBERT. *Gerra amb flor II* (Oli s/ llenç 54x45 cm)

CABRERA GISBERT. *La Menora* (Oli s/ llenç 42x55 cm)

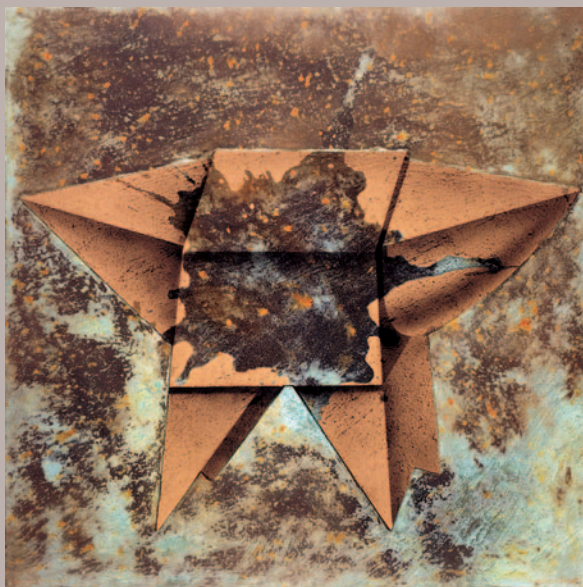

CABRERA GISBERT. *Paisatge* (Oli s/ llenç 70x47 cm)

ANTONI MIRÓ. Homes i filferrada de món 1967 (*Sintètic/taula, 100x200 cm*)

ANTONI MIRÓ. Enclusa i taca 1998 (*Pintura objecte, 80x80x5 cm*)

ANTONI MIRÓ. Cistell Dalí 1990 (*Acrílic s/ taula, 50x50 cm*)

ANTONI MIRÓ. Òpera xinesa i pagès 1989 (Acrílic s/ llenç, 100x200 cm)

ANTONI MIRÓ. Món vivent 1998
(Collage/ dibuix, 45x30 cm)

ANTONI MIRÓ. Discreta quietud 1994
(Collage/ dibuix, 45x30 cm)

ANTONI MIRÓ. Fora de mi 1998
(Collage/ dibuix, 45x30 cm)

ANTONI MIRÓ. Balança posada 1997
(Collage/ dibuix, 45x30 cm)

ANTONI MIRÓ. Por de mort 1997 (*Collage/ dibuix, 45x30 cm*)

GOLUCHO. Retrat II (*Llapis s/ paper 45x38 cm*)

GOLUCHO. Retrat I (*Llapis s/ paper 45x38 cm*)

GOLUCHO. Retrat III (*Llapis s/ paper 45x38 cm*)

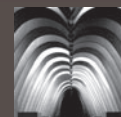

GOLUCHO, Lara 2004 (*Llapis s/ paper 70x50 cm*)

PUBLICACIONS DE LA LLOTJA DE SANT JORDI

- 2013 1. ANTONI MIRÓ. L'Hospital Sueco-Noruec d'Alcoi.
2. 60 ANYS DE GEOMETRIA. Col·lectiva.
3. ARCADI BLASCO. A peu de forn.
- 2014 4. JOSEP RENAU. The American way of life.
5. TOMÀS FERRÁNDIZ. Temps de Guerra (1936-39).
6. ANTONI MIRÓ. El Vol del gat.
7. AURÈLIA MASANET. Trama i ordit de l'existència.
8. MIQUEL NAVARRO. La Mirada.
- 2015 9. MIQUEL CALATAYUD. Imaginari.
10. SEMPÈRE, sempre entre nosaltres. Col·lectiva.
11. ART VALENCIÀ. Col·lecció Martínez Guerricabeita.
12. ENRIC SOLBES. Una mirada nòmada.
13. A MIQUEL HERNÁNDEZ. Homenatge 50x50.
- 2016 14. ADRIÀ PINA. Política interna.
15. EN UN SILENCI QUIET. Col·lectiva.
16. ESTUDIS D'ART. Col·lectiva.
17. EL RESCAT DE LA PINTURA. Col·lectiva.
18. A. MIRÓ / M. NAVARRO. Costeres, ponts i xemeneies.
- 2017 19. MIRALLS DEL MIRACLE. El patrimoni industrial.
20. PER A JOAN VALLS. Papers i collages.
21. XAVIER LORENZO. La pintura.
22. FERRAN CABRERA I CANTÓ. 150 anys.
23. A MIQUEL HERNÁNDEZ. Setanta-cinc per setanta-cinc.
- 2018 24. ESPAIS AVANÇATS. Escola d'Art d'Alcoi.
25. ALEXANDRE SOLER. La imaginació desbocada.
26. CRESPO COLOMER. Passió per la fotografia.
27. RIGOBERT SOLER. L'exuberància del Mediterrani.
28. VICENT M. VIDAL I VIDAL. Mig segle d'Arquitectura.
- 2019 29. JOAN CASTEJÓN. Introspectiva, obra sobre paper.
30. S. VIANA / M. DÍAZ / L. PASTOR. Temps d'Art.
31. NOU PRESENCIES. Itineraris plurals.
32. POLÍN LAPORTA. La memòria del temps.
33. MANUEL BOIX. La Nau de Caront.
- 2020 34. A OVIDI MONTLLOR. Vinticinque vacances. Col·lectiva.
35. PACO SEMPÈRE / DAVID TRUJILLO. Temps d'Art.
36. AURORA VALERO. Ritme i estructura.
- 2021 37. ISABEL-CLARA SIMÓ. Pintura & Poesia.
38. FRANCESC JARQUE. La càmera i la vida.
39. P. CANTÓ / J. CREMADES / A. ALCARAZ. Temps d'Art.
40. D'UN TEMPS D'UN PAÍS. Col·lectiva.
41. ANTONI MIRÓ. Recent pintat.
- 2022 42. GRUP D'ELX. Col·lectiva.
43. PILAR SALA. De la natura a l'art.
44. ARJONES. D'un temps i un país.
- 2023 45. PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME. Col·lectiva.
46. RAMON PÉREZ CARRIÓ. Les rodes de la memòria.
47. CRISTINA NAVARRO. Trajectòria.
48. HANS D. ZINGRAFF. El camí és la meta.
- 2024 49. ROSA TORRES. Figures i Natura.
50. EMILI SALA. Passió pel col·leccionisme 2.
51. ART EN FEMENI. Col·lectiva.
52. CRITS DEL MUR. Col·lectiva.
53. EDUARD LASTRES. Zona de Successos.
- 2025 54. E. SANTAMARINA / G. XÀTIVA / C. PASTOMÀS. Temps d'Art.
55. FIGURACIÓ S. XV-XXI. Passió pel col·leccionisme 3.
56. MÀRIA DEL MAR BONET. *La veu a la mà.*
57. MOLINA CIGES. *Plantes i altres.*
58. NESTOR BASTERRETXEA. L'apassionant món (1924-2014)
- 2026 59. X. COLOMER / R. HERNÁNDEZ / A. PASTOR. Temps d'Art.
60. TROBALLE ÚNIQUES. Passió pel col·leccionisme 4.

LLOTJA DE SANT JORDI

AJUNTAMENT D'ALCOI

GENERALITAT VALENCIANA

PASSIÓ PEL COL·LECCIONISME - 4

Troballes Úniques

Alcoi, 2 abril - 31 maig 2026

LLOTJA DE SANT JORDI

LLOTJA DE SANT JORDI

AJUNTAMENT D'ALCOI

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT
AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTIS
GENERALITAT
VALENCIANA